

Stichting Heineken Collection

Jaarverslag 2010

Voorwoord

De Stichting Heineken Collection beheert het culturele erfgoed van de Heineken NV met als doel dit erfgoed onder de aandacht van een breed publiek te brengen.

Behoud en beheer, ontsluiting en toegankelijk maken van de archieven en collecties zijn belangrijke kerntaken van de Stichting. Deze vormen immers de basis om de informatie uit de archieven en collecties beschikbaar te stellen.

Het afgelopen jaar is veelvuldig een beroep gedaan op de rijke 'content' van het Heineken erfgoed. Twee sprekende voorbeelden hiervan zijn de medewerking aan de productie van de jubileumpublicatie *Amstel. Het verhaal van ons bier. 1870 – heden* en aan de serie *Megafactories* van National Geographic. In 2011 wordt de aflevering *Heineken, the Inside Story* uitgezonden.

De Stichting Heineken Collection is in het najaar van 2008 opgericht. Terugkijkend is de afgelopen twee jaar veel aandacht besteed aan het behoud en beheer van de collecties en archieven. De inventarisatie van de historische collecties van de Brand bierbrouwerij in Wijlre is in het afgelopen jaar goeddeels afgerond. Een punt van aandacht daarbij is de inventarisatie en eventuele overbrenging van het archief van de brouwerij naar het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg.

Een nieuw element in het domein van behoud en beheer is de duurzame bewaring van het digitale beeldmateriaal. Materiaal dat uitermate kwetsbaar is voor bewaring op langere termijn. Daarbij komt ook nog dat de registratie van de digitale beelden vaak te wensen overlaat. Gevolg is dat veel van het materiaal 'onvindbaar' wordt en 'witte vlekken' veroorzaken in de beeldcollecties.

De geschiedenis van de Heineken NV die in 1864 aan de Nieuwezijds Voorburgwal begon, is nauw verbonden met de maatschappelijke ontwikkelingen in Amsterdam, in Nederland en daarbuiten. In 2014 bestaat Heineken NV 150 jaar. Dit jubileumjaar wordt uiteraard met gepaste luister gevierd. Voor de Stichting Heineken Collection is een belangrijke taak weggelegd in het ondersteunen en faciliteren van de activiteiten en producten die ter gelegenheid van dit jubileum worden voorbereid. De Stichting zal zelf ook een aantal bijzondere projecten uitvoeren, daarbij gebruikmakend van de unieke archieven en collecties die zij beheert. Het jubileumjaar 2014 is bij uitstek de gelegenheid om die verbondenheid aan een breed publiek te tonen.

Jan Boomgaard, voorzitter.

Registratie

In het afgelopen jaar is weer een groot aantal objecten in de collectie database ingevoerd. De database als geheel telde per 31-12-2010 20.415 records, waarvan er 2781 in 2010 zijn ingevoerd.

In verband met de uitgave van het jubileumboek *Amstel. Het verhaal van ons bier. 1870-heden*, lag de nadruk in dit jaar op registratie en documentatie van de Amstel collecties. Zo werden een groot deel van het klein drukwerk, van de foto's en fotoalbums, en veel bierblikken geïnventariseerd en beschreven. Met het oog op het schrijven van het boek werd het nodige onderzoek gedaan naar de achterliggende verhalen bij de foto's en objecten.

Vooruitlopend op de herdenkingsactiviteiten rond het 150-jarig bestaan van de Heineken brouwerij in 2014 werd een nog niet ontsloten verzameling foto's van A.H. Heineken geïnventariseerd.

Bij de Brandcollectie in de 'pastorie' in Wijlre was de hoofdactiviteit het fotograferen en registreren en verantwoord bergen van 1437 objecten. Daarmee is nu al het 'platte werk' (tweedimensionale objecten, overwegend op papier) geregistreerd: met name reclame-uitingen zoals folders, brochures, showcards, affiches, ontwerpen, etc.

Bovendien zijn alle objecten in het Museum 't Brandgeveul geregistreerd.

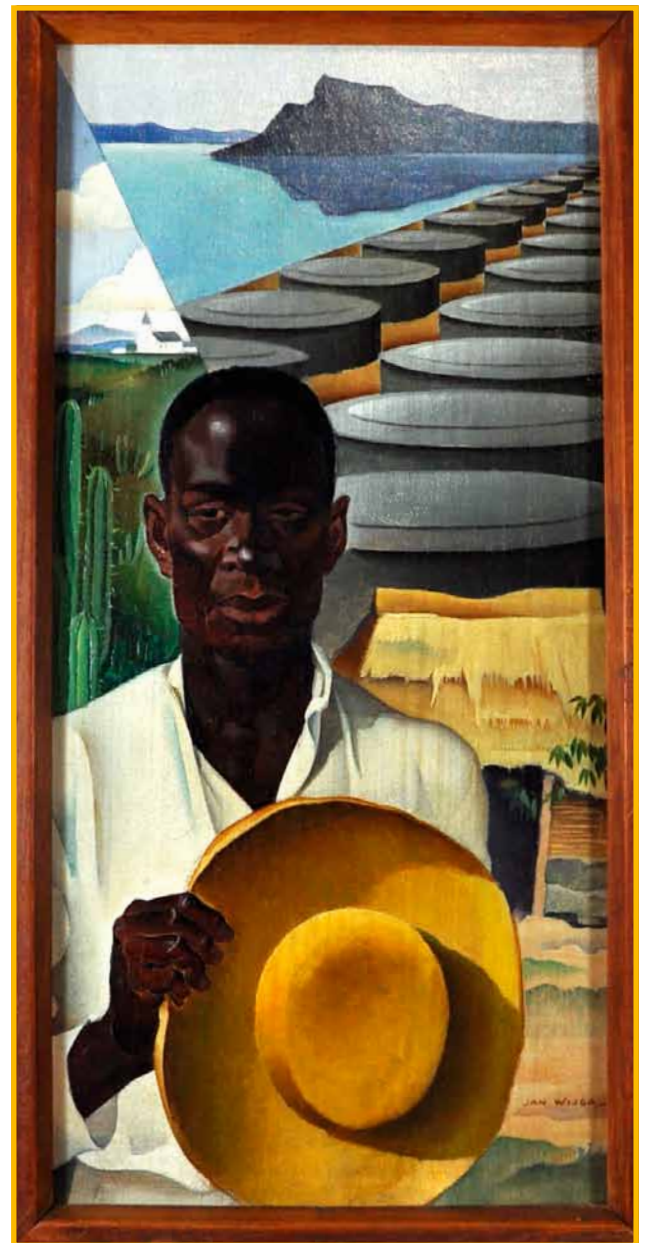
In samenwerking met een vrijwilliger werden enkele honderden foto's gemaakt van de gehele collectie bierviltjes en de gehele collectie etiketten. Beide collecties zijn nog niet geregistreerd.

In de Brand Collectie bevindt zich ook een grote hoeveelheid foto's. Deze verzameling is nog niet ontsloten. Wel werd er een selectie gemaakt van ruim 200 interessante foto's, die op hoge kwaliteit zijn ingescand, met de bedoeling om deze in het Brandgeveul te gebruiken ter vervanging van de originele fotoboeken die daar ter inzage lagen.

In de Pastorie ligt ook (een deel van) het archief van de Brand Bierbrouwerij. Dit is niet ontsloten en daardoor niet toegankelijk voor onderzoek. Er werd contact gelegd met het Sociaal Historisch Centrum Limburg, dat zich richt op het ontsluiten en beheren van bedrijfsarchieven in Limburg om de

mogelijkheden te onderzoeken tot inventarisatie van het Brandarchief. In december is een oriënterend bezoek gebracht aan het Rijksarchief in Maastricht, waar het SHC onderdeel vanuit maakt. Voorlopig is begonnen om zelf een voorlopige inventarisatie van de archiefstukken in de brouwerij te maken.

Van februari tot juni 2010 werd een stagiaire begeleid van Industrial Design van de TU in Eindhoven. Deze stagiaire heeft onderzoek gedaan naar het museum, haar bezoekers, de wensen en de mogelijkheden en een voorstel gedaan voor een aantal aanpassingen in de inrichting van de eerste verdieping van het Brandgeveul. Hiermee zou er meer interactie tussen bezoekers en museale inhoud kunnen ontstaan.

Schilderijtje van Jan Wijga, ca. 1955; na restauratie

Beheer Digitaal beeldmateriaal

Sinds jaren wordt een ruime selectie historisch beeldmateriaal door de Stichting Heineken Collection gedigitaliseerd, met name om het beeldmateriaal voor het brede publiek te ontsluiten.

Daarnaast zien wij de laatste jaren een ontwikkeling, waarbij door de toenemende digitalisering van de fotografie nauwelijks nog beeldmateriaal in druk beschikbaar komt.

Om dit omvangrijke en zich snel uitbreidende digitaal archief toegankelijk te houden en om toekomstige 'witte' vlekken in het beeldarchief te voorkomen, is in samenwerking met het bedrijf Art & Print overgegaan tot de aanschaf van het software pakket Extensis, dat ons in staat stelt al het aanwezige digitale beeldmateriaal, zowel gedigitaliseerd als 'digital born', op te slaan en te inventariseren.

4 Digitaal beeldmateriaal bevindt zich bij designers, reclamebureaus en studio's in binnen- en buitenland. Deze bureaus worden proactief benaderd teneinde zoveel mogelijk beeldmateriaal te verzamelen en binnen Extensis veilig te stellen.

Ook de registratie van de in de afgelopen tien jaar opgebouwde verzameling digitale HR-fotobestanden bij Art & Print via Extensis werd gestart. Extensis bevat op dit moment 13589 beelden, waarvan er ca 11.000 zijn geïnventariseerd in 2010.

Audio Visuele-collectie

Geïnterviewd en beschreven werden zo'n 177 titels: commercials, promotionals, bedrijfsfilms, documentaires, trailers, video-clips, amateur home-movies.

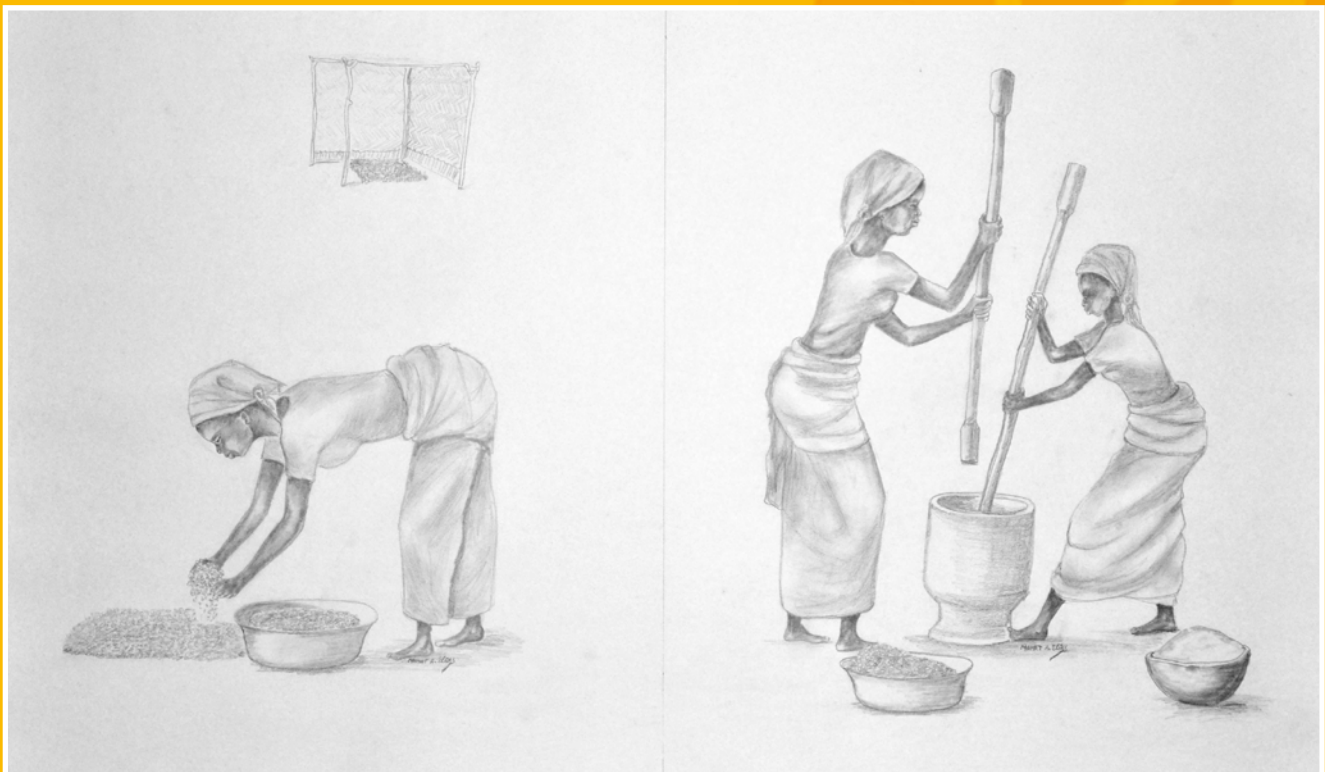
Geïnterviewd en toegankelijk gemaakt werden ca. 124 carriers: super-8, and 16mm film, DigiBeta, Beta SP, U-Matic, VHS, DVD video, DVD data.

Focus lag speciaal op Amstel, Brand, 'Freddy Heineken' en James Bond.

Het grootste deel van de filmverzameling ligt in bewaring bij het Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum. Met het oog op behoud van de verzameling films in eigen depot werd een aantal films in nieuwe blikken verpakt en op zuur getest. Zeven films werden gedigitaliseerd in Quicktime high resolution and mpeg1 low resolution. Er werd een begin gemaakt met het onderzoek naar de bedrijfsjournaals Kijkglas en Glashelder met het oog op eventuele conservering van deze tapes (U-Matic and BetaSP carriers).

Restauratie

Eind 2010 gingen vier schilderijen naar het restauratieatelier van Marion Bosc in Amsterdam. Nog 15 werken op papier werden dit jaar in het restauratieatelier van Francien van Daalen in Haarlem gerestaureerd.

Het brouwen van 'bil-bil' in Tsjaad, Mamad A. Elias, 1973-1974

Zoals gezegd werden 2781 records toegevoegd aan de collectie database, waardoor de hierin beschreven objecten onderdeel werden van de Heineken Collection. Het grootste deel van de objecten bevond zich reeds ongeïventariseerd in de depots. 186 voorwerpen zijn in 2010 geregistreerd als schenkingen. Dit betreft voornamelijk schenkingen uit het Heineken-concern zelf of van (oud-)medewerkers.

'Bières Leopold'; landschap bij Oudergem, H.H. Kamerlingh Onnes, ca. 1930; opname tijdens restauratie

Bijzondere schenkingen waren een serie van zeven tekeningen van het brouwen van 'bil-bil' in Tsjaad van een oud-werknemer, proefmodellen van de Heineken Draught Keg, een zilveren sigarendoos van A.H. Heineken uit 1973 en een gedenkbord van een kegelwedstrijd in de Heineken Brouwerij te Rotterdam uit 1889.

18 aanwinsten werden aangekocht. Bijzondere aanwinsten waren in dit jaar: een grote lichtbak van een Amstel Lunchroom, ca. 1930, duizenden oude Amstel-aandelen die bij een verbouwing van een pand aan de Wenslauerstraat te Amsterdam werden aangetroffen en twee geïllustreerde, Engelstalige Heineken-kalenders uit het jaar 1938 en 1939. Deze werden aangekocht van nazaten van de illustrator, J.H.P. Verhoeven.

Website

Veel energie werd het afgelopen jaar gestoken in de ontwikkeling van de website van de Stichting Heineken Collection en de ontwikkeling van de speciale thema-presentaties daarbinnen. De nadruk lag hierbij in eerste instantie op de Brand-collectie met thema's Brand en Kunst, Van banpanhuis tot Brand en een presentatie van de verzameling bijzondere bierpullen van Brand.

Publicaties

Bij Uitgeverij Bas Lubberhuizen verscheen het Amstel 140-jaar jubileumboek *Amstel. Het verhaal van ons bier. 1870-heden*. De Stichting Heineken Collection verzorgde hiervan mede de redactie, de beeldredactie en leverde het grootste deel van het beeldmateriaal aan. Het boek verscheen ook in een Engelse vertaling.

Bruiklenen

Er waren dit jaar twee bruiklenen aan tijdelijke exposities. Aan het A.M. de Jong-Museum te Nieuw-Vossemeer werden 23 objecten uitgeleend voor de tentoonstelling *Nieuw-Vossemeerse Kroegen*. Voor de tentoonstelling *ReclameKlassiekers* in de Beurs van Berlage werden door LocalWorld 41 objecten aangevraagd, waarvan er 28 werden geplaatst. Langdurige bruiklenen werden verstrekt aan: het Limburgs Museum in Venlo, Heineken Nederland B.V., Biertempel 't Arendsnest, Amsterdam en aan Brasserie Stationnerie Valkenburg. Ca. 600 voorwerpen staan als langdurig bruikleen aan 't Brandgeveul geregistreerd.

Levering beeldmateriaal

Via Artisit werden 910 hoge resolutie bestanden gedistribueerd, aan onder andere diverse Heineken werkmaatschappijen, uitgeverijen en pers. De bestanden werden onder meer gebruikt voor de boeken, bladen, magazines, merchandise en presentaties.

Verder werden via Artisit 114 afdrucken van digitale HR-bestanden geleverd via de webwinkel van de Stichting Heineken Collection. (www.heinekencollection.com).

Levering footage

Aan een tiental projecten werd filmmateriaal geleverd zowel op dvd als in broadcast kwaliteit zoals voor de National Geographic film Megafactories: Heineken, the Inside Story.

Ook de Barcelona Brand Store, het Syabar Beer Museum en het Stadsarchief Amsterdam ontvingen filmmateriaal.

Kenniscentrum

Dit jaar werden ruim 200 vragen beantwoord van uiteenlopende instanties en particulieren en vanuit de Heineken organisatie zelf.

Externe contacten

In het kader van de informatie- en kennisuitwisseling werden contacten onderhouden met diverse bedrijfshistorische collecties en met de Verenigingen Bedrijf & Historie en de Stichting Bedrijfsgeschiedenis.

De Collection Manager is bestuurslid van Biermuseum De Boom te Alkmaar en woonde diverse vergaderingen bij.

Ook werden de contacten met het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid aangehaald en werd het Seminar over authenticiteit van audiovisuele media bijgewoond.

Organisatie

Algemeen

De Stichting Heineken Collection heeft geen personeel in vaste dienst. Het bestuur bestaat uit vrijwilligers. Voor de uitvoerende taken is een part-time medewerker vanuit Heineken gedetacheerd en worden vakspecialisten extern ingehuurd. Totale bezetting ca 2,5 fte.

In de verslagperiode kwam het bestuur zes maal bijeen.

Bestuurssamenstelling

Functie	Naam
Voorzitter	Jan Boomgaard
Secretaris	Henri Reuchlin
Penningmeester	Henk Helleman

Medewerkers

Functie	Naam
Collection manager	Annesietske Stapel, gedetacheerd vanuit Heineken International NV
Extern ingehuurd	Conservator/registrator
Extern ingehuurd	AV-specialisten
Extern ingehuurd	Registrator/collectiebeheer Brand
Extern ingehuurd	Registrator digitaal archief

Gedenkbord kegelwedstrijd Heineken Brouwerij Rotterdam 1889, De Porcelaine Fles, Delft; ontwerp G. Seidl

STICHTING HEINEKEN COLLECTION

gevestigd te Amsterdam

JAARREKENING 2010

STAAT VAN BATEN EN LASTEN over het jaar 2010

BATEN	Schenking Heineken NV	€	10.000,00	
	Schenking van materialen	p.m.		
	Vrijgevallen reservering	€	2.500,00	
	Royalties	€	12.621,00	
	Bijdrage Heineken Nederland i.v.m. jubileumboek Amstel	€	23.233,00	
	Totaal baten	€		48.354,00
LASTEN	Kosten samenstelling jubileumboek Amstel	€	27.393,00	
	Deelneming aan Horecava	€	4.564,00	
	Restauratie	€	200,00	
	Vergoedingen	€	1.505,00	
	Literatuur en abonnementen	€	127,00	
	Kantoorkosten	€	1.898,00	
	Overige kosten	€	159,00	
	totaal lasten	€		35.846,00
	Positief resultaat over het jaar 2010	€		12.508,00

STAAT VAN BEZITTINGEN EN SCHULDEN per 31 december 2010

BEZITTINGEN	Heineken Collection verkregen door schenkingen	p.m.		
	Gekochte materialen t.b.v de Heineken Collection	€	1.000,00	
	Website	€	11.690,00	
	Saldo rekening ING Bank	€	11.824,00	
	Vordering vanwege teveel betaalde BTW	€	3.842,00	
	Debiteuren	€	545,00	
	totaal bezittingen	€		28.901,00
SCHULDEN	Crediteuren	€	6.725,00	
	totaal schulden	€		6.725,00
	EIGEN VERMOGEN per 31 december 2010	€		22.176,00

Toelichting:

Heineken NV heeft, evenals in 2009, aan de Stichting in 2010 een bedrag van € 10.000 geschonken.

De in 2010 door schenking verworven materialen zijn, evenals vorig jaar, niet geactiveerd.

T.a.v. de vrijgevallen reserve wordt verwezen naar de Balans per 31 december 2009.

De door de Stichting ontvangen royalties hebben betrekking op het gebruik door derden - veelal ondernemingen behorende tot de Heineken groep - van beeld- en geluid dragers welke eigendom zijn van de Stichting; het is nauwelijks mogelijk een prognose te maken van de in 2011 te verwachten baten.

Ten behoeve van de samenstelling van het jubileumboek Amstel heeft de Stichting € 27.393 (o.m. het honorarium van de schrijver en beeldrechten van derden) voor zijn rekening genomen; daartegenover staan bijdragen van Heineken Nederland ten bedrage van € 23.233, zodat uiteindelijk € 4.160 ten laste van de Stichting is gekomen.

De opbouw van de website van de Heineken Collection heeft in 2010 de aanzienlijke investering van € 11.690 geveerd; met het onderhoud van de website zullen de komende jaren steeds forse bedragen zijn gemoeid.

Aldus vastgesteld op 15 september 2011

